

# OBSAH

---

|                                                                                                                                  |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Seznam zkratek .....                                                                                                             | 6         |
| Předmluva .....                                                                                                                  | 7         |
| Shrnutí .....                                                                                                                    | 8         |
| <b>1. ÚVOD .....</b>                                                                                                             | <b>11</b> |
| 1.1 Kontext a účel studie .....                                                                                                  | 11        |
| 1.2 Metodologie .....                                                                                                            | 11        |
| <b>2. Absence státní příslušnosti ve světě a zapojení UNHCR .....</b>                                                            | <b>13</b> |
| 2.1 Pojem osob bez státní příslušnosti .....                                                                                     | 13        |
| 2.2 Příčiny absence státní příslušnosti .....                                                                                    | 14        |
| 2.3 Důsledky absence státní příslušnosti .....                                                                                   | 15        |
| 2.4 Zapojení UNHCR v ochraně osob bez státní příslušnosti .....                                                                  | 16        |
| <b>3. Právní analýza postavení osob bez Státní příslušnosti v České republice .....</b>                                          | <b>18</b> |
| 3.1 Mezinárodní a regionální právní rámec .....                                                                                  | 18        |
| 3.2 Vnitrostátní právní předpisy týkající se identifikace<br>a ochrany osob bez státní příslušnosti .....                        | 20        |
| 3.3 Vnitrostátní právní předpisy týkající se prevence<br>a snižování případů absence státní příslušnosti v České republice ..... | 27        |
| <b>4. Sociodemografická analýza osob bez státní Příslušnosti v České republice .....</b>                                         | <b>30</b> |
| 4.1 Osoby bez státní příslušnosti ve statistikách Ministerstva vnitra ČR .....                                                   | 31        |
| 4.1.1 Cizinci s povoleným pobytem .....                                                                                          | 31        |
| 4.1.2 Osoby bez státní příslušnosti s přiznanou mezinárodní ochranou .....                                                       | 34        |
| 4.2 Osoby bez státní příslušnosti ve statistikách Českého statistického úřadu .....                                              | 36        |
| 4.2.1 Populační census: Sčítání lidu, domů a bytů .....                                                                          | 36        |
| 4.2.2 Průřezová statistika „Cizinci“ .....                                                                                       | 37        |
| 4.3 Limity statistických dat a odhad počtu osob<br>bez státní příslušnosti v České republice .....                               | 39        |

|                                                                                         |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>5. Apatrismus a migrační situace dotazovaných osob bez státní příslušnosti .....</b> | <b>41</b> |
| 5.1 Nejistý pobytový status .....                                                       | 41        |
| 5.2 Snahy o právní řešení situace .....                                                 | 42        |
| 5.3 Hodnocení řízení dle § 8 písm. d) zákona o azylu .....                              | 43        |
| 5.4 Praxe státních orgánů očima osob bez státní příslušnosti .....                      | 45        |
| 5.5 Chybějící osobní doklady .....                                                      | 47        |
| <b>6. Dopady apatrismu do života osob bez státní příslušnosti .....</b>                 | <b>49</b> |
| 6.1 Zajištění živobytí a zaměstnání .....                                               | 49        |
| 6.2 Zabezpečení ve stáří .....                                                          | 52        |
| 6.3 Bydlení .....                                                                       | 53        |
| 6.4 Doručování pošty .....                                                              | 54        |
| 6.5 Dopad na rodinný život .....                                                        | 54        |
| 6.6 Zdravotní péče .....                                                                | 55        |
| 6.7 Detence .....                                                                       | 56        |
| 6.8 Identita osob bez státní příslušnosti a její rozpad .....                           | 59        |
| 6.9 Životní strategie a plány .....                                                     | 61        |
| <b>7. Závěry .....</b>                                                                  | <b>62</b> |
| <b>8. Doporučení .....</b>                                                              | <b>66</b> |
| 8.1 Právní úprava .....                                                                 | 66        |
| 8.2 Školení .....                                                                       | 67        |
| 8.3 Statistická oblast .....                                                            | 67        |
| 8.4 Zajištění přístupu k pomoci .....                                                   | 69        |
| <b>Seznam literatury .....</b>                                                          | <b>70</b> |
| <b>Příloha: Medailonky osob bez státní příslušnosti .....</b>                           | <b>71</b> |